

Ú V O D

Cieľom elaborátu je preosvietenie sociálneho vedomia svetlom vedy:
1. Akcentujem štvrtú dimenziu choroby: Č A S ! Je to jediný vektor umožňujúci odhaliť a zničiť diabolsky dokonalého ničiteľa ! <i>Inej fyzikálnej dimenzie na vyliečenie rakoviny prostaty jednoducho NIET !</i>
2. Karcinóm prostaty identifikujeme včas a dá sa celoplošne znížiť jeho výskyt. Muži nemusia zomierať predčasne pre túto strašnú chorobu. Podmienkou je včasné a vybraným počtom úplné, jednoduché „preosievanie“ mužskej populácie (<i>screening</i>).

Analyzovaná choroba nedáva nijakú šancu, ak 6 mesiacov ignorujeme významne zvýšenú hladinu PSA (*prostatického špecifického enzýmu*) vo vzorke 40-ročného muža! *Etická poznámka: Ignorovanie existujúcich možností v danom prípade je súhlasom s odsúdením pacientov na smrť kruto bolestivým rozpadom kostí. Pokročilý KP zabíja bez odkladu! To vie každý urológ.*

Know How:

Každý muž je potencionálny pacient s KP, MKP.

Prostatický špecifický enzým (PSA) sa dá zisťovať raz ročne rutinným odberom krvi v ktorejkoľvek ambulancii. Hladina PSA je porovnateľná (*podľa veku*) s empiricky zistenou „normálnou“ hladinou.

Návrh účelnej prevencie KP, MKP, formou PSA-screeningu:

system:	štát – zdravotníctvo – pacienti v relácii s poisťovňami
funkcie systému:	štát – zákony o prevencii zahrnú novú časť o PSA-screeningu
	poisťovňa – ekonomický sprostredkovateľ PSA-screeningu
	zdravotníci – vykonávatel' PSA-screeningu
	predmet – KP mužov nad 39 rokov do 71. roku života

Po úspešnom testovacem období Systém zaistiť:

- V prípade prvého zistenia zvýšenej hladiny PSA o 30% nad tabuľkovú vekom podmienenú „normu“:
 - vykonáme druhý odber po 14 dňoch, ak je hladina oboch vzoriek rovnaká
 - nasleduje odber po 30 dňoch, ak je tretia vzorka nezmenená
rozdiel medzi vzorkami nesmie kolísať 10% nahor
 - nasleduje odber po 180 dňoch, ak je vzorka nezmenená
 - nasleduje screening podľa rutiny ako u zdravého muža raz ročne.
- V prípade stúpajúcej hladiny PSA vo dvoch odberoch, je nutná okamžitá urologická intervencia (*prostatektómia zároveň s eradikáciou lymfatických uzlín*).
- Prvozistená viacnásobne vyššia hladina PSA nad vekom zistenú normu je indikáciou pre urologickú intervenciu ihneď!
- Pri každej zmene hladiny PSA je nutné opakovať vyšetrenia v uvedených termínoch.

Urológ zachráni 40-ročného muža, ktorého iný lekár včas odporučil na intervenciu. Pacientovi výrazne predíži vek do komfortnej staroby.

Bolo by dobré, keby Systém uznal váhu poznatkov: „Prostatická rakovina“ je „arcinebezpečná“

- nekompromisne usmrčuje po krátkej solitárnej existencii (*rýchlo prerastá...*)
- je rozšírená v mužskej populácii podobne ako rakovina prsníka žien
- je diabolsky bolestivá v kostiach hrudníka, celej chrbtice, panvy a nôh
- **včasná prevencia pre mužov je emancipovaná požiadavka doby !**

Testovací Harmonogram: PSA-screening

Testovacia doba: jeden rok (presne 365 dní)

Financie: uhradí vláda SR podielmi z rozpočtov rezortov:

Zdravotníctva:	50 % výdavkov
Branné rezorty:	30 % (muži pred dôchodkovým vekom)
Školstva:	5 % (jedná sa o vládnú výučbu lekárov)
Kultúry:	5 % (kultúre prospešná výskumná úloha)
Sociálnych vecí:	5 % (nepopierateľný sociálny rozmer)
Hospodárstva:	5 % (účelom sú pracovne schopní muži)

Forma:

1. Vláda vyberie dve mestá (dva okresy) na území SR s podmienkou aby každé mesto (okres) malo najmenej dvestotisíc obyvateľov a dostupnú evidenciu mužov.
2. Testovací screening je **zúžene výberový**. Zámerom testu je zúžiť výber a zvýšiť dôraz na citlivosť PSA-screeningu. Vo vybraných okresoch testovať všetkých **mužov vo veku od 39 do 50 rokov**. Ak sa vo vybranom okrese medzi dvestotisíc obyvateľmi nájde jeden muž veku od 39 do 50 rokov indikovaný k totálnej prostatektómii pre ohraničený KP, môžeme vyhlásiť PSA-screening za štatisticky významne citlivý!
3. Testovací screening **hradí štát** v rámci vládneho programu „Pre zdravie mužov“.

Súčasný stav:

POROVNANIE: Screening „mužskej rakoviny“ / Screening „ženských rakovín“

Je tragikomické, že poisťovne určili „vyšetrenie prostaty“ dávno prekonanou metódou pohmatom cez konečník ! a to až po 50. roku ! veku, a nasledujúcu prehliadku uhradia až po troch ! rokoch, čiže v trojročných intervaloch !

1. Rakovina ženského prsu – screening, liečba, všetko včas a hrazené
2. Rakovina krčka maternice – všetko hrazené, aj očkovanie, screening od detstva

Je to správne, ale: **Rovnakú starostlivosť si zasluhujú aj muži !**

O detailnejších argumentoch rozprávam v práci Karcinóm prostaty.

Svoju prácu o KP, MKP, som napísal v češtine z úcty k bratom v Česku, kde som bol na stáži. Prácu ponechávam v pôvodnom znení, veď medicína jazykové bariéry nepozná. Prvá prezentácia vznikla v prvej polovici roka 2005 ako seminárna úloha a následne ma vyzvali, aby som ju rozpracoval písomne ako samostatnú kapitolu knihy...

Nie som urológ, preto nech mi je povzbudením ak niekoho moja práca milo prekvapí. Napísal som ju po uzávierke zberu informácií v novembri 2005 a závery práce sú stále platné. Prípadný obsah „prekonaných“ informácií, ak sú v mojej práci, považujte za dôkaz sily pôsobiaceho času. **P O Z O R : Karcinóm prostaty neodporúčam čítať pacientom s overeným pokročilým KP !** Pre nich by moja práca nebola povzbudením.

Vírusy ako príčinu KP zatiaľ nepoznáme, teda ani očkovanie proti KP zatiaľ neexistuje. Prióny ako príčina KP sú zatiaľ sporné, ani cesta prevencia tadiaľ nevedie (doteraz).

My všetci muži máme len toto, čo som načrtol: Svetlú nádej včasného PSA-screeningu.

V Banskej Bystrici 08. marca 2008

MUDr. Ondrej Urban, v. r.